

ondernemen onderwijs onderzoek

VERENIGING VAN LECTOREN

Wintereditie 2025

Citizen Science in
beweging

Pagina 03

Aankondiging VvL-survey

Pagina 05

Winnaars Deltapremie

Pagina 06

SIA-congres

Pagina 11

Verslag kwaliteitskring

Pagina 12

Opening hogeschooljaar
Saxion gezamenlijk met
opening academisch jaar
Universiteit Twente

Pagina 14

Het stokpaardje van

Pagina 16

Wat doet de VvL?

Pagina 19

VOORWOORD

De laatste week voor de kerstdagen breekt aan. Voor velen van ons is dit een periode waarin de agenda langzaam leger wordt, de dagen korter zijn en er hopelijk meer ruimte ontstaat om tijd door te brengen met de mensen die je dierbaar zijn. Op mijn bureau ligt inmiddels ook de agenda open op de laatste bladzijde van dit jaar. Met die bladzijde sluiten we opnieuw een intens, maar betekenisvol jaar voor praktijkgericht onderzoek af.

In deze nieuwsbrief nemen we je graag mee langs een aantal ontwikkelingen die laten zien hoe ons vakgebied in beweging blijft: lokaal, nationaal én Europees. Zo kondigen we alvast de VvL-survey in 2026 aan. Na de waardevolle inzichten uit de vorige survey kijken we dit keer nadrukkelijk naar de positie van praktijkgericht onderzoek in Europa en naar toekomstige verdienmodellen voor lectoraten. Thema's die, zeker in tijden van financiële druk, om gezamenlijke reflectie en scherpe keuzes vragen. We nodigen je van harte uit om mee te denken.

Vervolg voorwoord

Aansluitend op dit onderwerp lees je in deze nieuwsbrief een terugblik op de Kwaliteitskring die we organiseerden over praktijkgericht onderzoek in Europa. De boodschap van lector Mendeltje van Keulen en liaison officer Maaïke de Loor was helder: wie invloed wil hebben, moet zich niet laten verrassen door Europese agenda's, maar actief meebouwen aan de toekomst. Dat vraagt om visie, organisatiekracht en samenwerking binnen hogescholen én daarbuiten.

Ook blikken we terug op een inspirerende eerste editie van Kennis Maken: de Nationale Citizen Science Expo, waar het samen maken van kennis centraal stond. Het enthousiasme en de diversiteit aan initiatieven laten zien hoeveel potentie citizen science heeft binnen en buiten het hbo. Wie interesse heeft, kan donderdag 29 januari 2026 alvast in de nieuwe agenda zetten. Dan vindt in de Bibliotheek Neude in Utrecht de vierde CS-NL Netwerkdag plaats.

In deze nieuwsbrief vind je daarnaast een persoonlijke en prikkelende bijdrage van onze secretaris Christoph Maria Ravesloot. Zijn 'stokpaardje' is al jarenlang het vraagstuk hoe we onderzoekskwaliteit en professionalisering kunnen versterken. Inmiddels krijgen de BKZ en SKZ steeds meer vorm. De bijdrage van Christoph Maria nodigt uit tot reflectie en gesprek. Precies wat nodig is om dit thema onder de aandacht te houden.

Katja Rusinovic
Voorzitter van de Vereniging van Lectoren (VvL)
k.m.rusinovic@hhs.nl

17 december 2025

CITIZEN SCIENCE IN BEWEGING

TERUGBLIK OP DE EERSTE NATIONALE CITIZEN SCIENCE EXPO & VOORUITBLIK OP DE CS-NL NETWERKDAG 2026

Op 2 oktober 2025 stond de Openbare Bibliotheek Amsterdam (OBA Oosterdok) volledig in het teken van citizen science. Tijdens de allereerste editie van Kennis Maken: de Nationale Citizen Science Expo ontmoetten onderzoekers, studenten, beleidsmakers, maatschappelijke organisaties en actieve bewoners elkaar rondom één centrale gedachte: kennis maken én kennis sámen maken.

De dag opende met een inspirerende keynote van Marleen Stikker (Waag Futurelab), die benadrukte dat democratisering van kennis verder gaat dan open toegang: het vraagt om het versterken van de positie van inwoners en lokale gemeenschappen in het onderzoeksproces zelf. De expo bood bezoekers vervolgens de kans om uiteenlopende projecten te verkennen: van samenwerkingsvormen en beleidsvraagstukken tot de praktische dilemma's en ontwikkelkansen binnen citizen science.

Krachtige afsluiting

De afsluiting gaf de dag een feestelijk én reflectief karakter. Studentreporters van De Haagse Hogeschool maakten een korte clip die de sfeer en diversiteit van de expo treffend ving. Spoken-word artiest Luan Buleshkaj sloot af met een krachtige performance over wetenschap die dichtbij mensen staat: geworteld in buurten, scholen en gemeenschappen. Zijn woorden onderstreepten het belang van echte betrokkenheid en de gezamenlijke verantwoordelijkheid om kenniscreatie inclusief en toekomstgericht te maken.

Vooruitblik: CS-NL Netwerkdag 2026

Citizen science blijft in beweging. Op donderdag 29 januari 2026 vindt in de Bibliotheek Neude in Utrecht de vierde CS-NL Netwerkdag plaats. Deze dag is bedoeld voor iedereen die zich bezighoudt met citizen science: van bewonersinitiatieven en maatschappelijke organisaties tot beleidsmakers, onderzoekers en onderwijsprofessionals.

Vervolg *Citizen Science in beweging*

De Netwerkdag biedt volop ruimte om elkaar te ontmoeten en nieuwe verbindingen te leggen. Bezoekers krijgen een update over het nationale netwerk, kunnen deelnemen aan diverse workshops en aansluiten bij bijeenkomsten van de werkgroepen van [CS-NL](#). Tijdens de lunch is er een inspiratiemarkt, met onder meer informatie over het nieuwe Werkprogramma van Open Science NL en een spreekuur van de KB, de nationale bibliotheek. Nieuw dit jaar zijn speciale Speed Networking-sessies, ontworpen om snel en laagdrempelig nieuwe contacten te leggen.

Meld je aan

Deelname is gratis, maar aanmelden is verplicht. Wie geen reiskosten kan declareren bij de eigen organisatie, kan tijdens de aanmelding een reiskostenvergoeding aanvragen.

[Aanmelden](#) voor de Netwerkdag en de verschillende break-out sessies kan via de website van Citizen Science Nederland. Voor vragen is de organisatie bereikbaar via info@citizenscience.nl.

Aankondiging VvL-survey 2026

Beste collega-lectoren,

Na de succesvolle survey van dit jaar, die veel respondenten en waardevolle inzichten opleverde, bereiden we nu de VvL-survey voor 2026 voor. Graag informeren we jullie alvast over de onderwerpen die centraal zullen staan en vragen we om jullie input.

1. Praktijkgericht onderzoek in Europa

In een periode waarin hogescholen te maken hebben met stevige bezuinigingen, groeit de aandacht voor Europese kansen. Het aandeel van praktijkgericht onderzoek binnen de Nederlandse Europese onderzoeksmiddelen is momenteel minder dan een half procent. Dat wijst op ruimte om sterker te positioneren, iets waar UASNL al stappen in zet.

We horen graag hoe jullie de ontwikkelingen, kansen en knelpunten zien. Als er specifieke thema's of vragen zijn die volgens jullie in de survey thuishoren, ontvangen we die graag uiterlijk **1 februari 2026** via secretaris@lectoren.nl.

2. Toekomstige verdienmodellen

In het licht van de gewenste groei van praktijkgericht onderzoek – zowel in omvang als kwaliteit – willen we daarnaast aandacht geven aan toekomstige verdienmodellen voor hogescholen en lectoraten. We verwachten dat de nieuwe strategische onderzoeksagenda van de hogescholen gereed is op het moment dat de survey wordt uitgezet. De vragen zullen we hierop afstemmen, evenals op relevante ontwikkelingen zoals de discussie rondom grootschalige, wetenschappelijke infrastructuur.

Ook voor dit thema geldt dat we jullie suggesties voor onderwerpen of vragen graag uiterlijk **1 februari 2026** ontvangen via secretaris@lectoren.nl.

Met vriendelijke groet,

Het bestuur van de Vereniging van Lectoren

Lectoren Janine Janssen en Abeje Mersha winnaars Deltapremie 2025

De Deltapremie 2025 gaat dit jaar naar twee boegbeelden van praktijkgericht onderzoek: Abeje Yenehun Mersha, lector Smart Mechatronics and Robotics aan Saxion Hogeschool, en Janine Janssen, lector Geweld in Afhankelijkheidsrelaties aan Avans Hogeschool. Beide lectoren laten op totaal verschillende terreinen zien hoe krachtig praktijkgericht onderzoek kan zijn als onderwijs, onderzoek en beroepspraktijk echt samen optrekken.

Met de keuze voor Abeje Yenehun Mersha en Janine Janssen zet de jury van de Deltapremie 2025 twee lectoren in het zonnetje, die ieder op hun eigen terrein laten zien hoe krachtig praktijkgericht onderzoek kan zijn. Hun werk raakt de kern van wat praktijkgericht onderzoek moet zijn.

Lector Abeje Yenehun Mersha:

“Wij werken aan techniek die werkt vóór de mens”

Als ‘droneprofessor van Nederland’ staat lector Abeje Yenehun Mersha regelmatig in de spotlights. In zijn lectoraat Smart Mechatronics and Robotics van Saxion komt alles samen wat momenteel speelt rond technologie en maatschappelijke opgaven. De onderzoeksgroep zet robotica, mechatronica en kunstmatige intelligentie in voor concrete vraagstukken uit de praktijk. “Je kunt ons zien als de R&D-afdeling van kleine en middelgrote bedrijven.”

Het lectoraat Smart Mechatronics and Robotics van Saxion is in tien jaar tijd uitgegroeid tot een robuust team van ruim vijftig medewerkers met een jaarlijkse omzet van vier miljoen euro. In opdracht van uiteenlopende praktijkpartners zoals de politie, brandweer, defensie, Rijkswaterstaat en vele mkb-bedrijven ontwikkelt het lectoraat oplossingen op maat. Denk aan drones die windturbines inspecteren, robothonden die gaslekken detecteren of brandblusdrones die brand in moeilijk bereikbaar plekken snel en effectief bestrijden. “Onze ambitie is om techniek te laten samenwerken met en vóór de mens, zodat werk veiliger, slimmer, effectiever en aantrekkelijker wordt”, vertelt Abeje.

Lovende woorden van de jury

Het lectoraat is een magneet voor talent van mbo tot en met PhD, nationaal én internationaal. De jury roemt de manier waarop het lectoraat onder leiding van Abeje is uitgegroeid tot een toonaangevend kenniscentrum voor robotica en AI, met toepassingen in onder andere landbouw, gezondheidszorg, defensie en duurzame energie. Met ruim 140 partners uit onderwijs, bedrijfsleven en overheid helpt het lectoraat de innovatiekloof in het mkb te dichten.

De commissie waardeert de brede onderwijsmissie van het lectoraat, die niet alleen de volledige waaier van het vervolgonderwijs bestrijkt, maar ook het primair en voortgezet onderwijs', staat er in het rapport te lezen. 'Vanuit de partnerschappen van het lectoraat, wordt actief bijgedragen aan het ontwikkelen van nieuwe modules en minors. Ook zet de lector zich sterk in voor het vergroten van de toegankelijkheid van zijn werkgebied, bijvoorbeeld voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt en statushouders.'

Investeren in onderwijs, onderzoek en ondernemerschap

Met het geldbedrag van € 500.000,- dat gepaard gaat met het winnen van de Deltapremie, wil Abeje op verschillende fronten een vervolgstap zetten. Allereerst wil hij investeren in onderwijs, met een speciale focus op het ontwikkelen van trainingen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Bovendien wil hij het huidige outreach-programma voor basis- en middelbare scholen verder versterken, zodat er systematisch vroegtijdig in talent kan worden geïnvesteerd.

Daarnaast wil hij bijdragen aan verdere promotie van praktijkgericht onderzoek. "Ik ben ontzettend trots op onze studenten, onze onderzoekers en onze partners", zegt Abeje. "Tegelijkertijd wil ik niet dat ons lectoraat als uitzondering wordt gezien. Wat we doen binnen hogescholen is ongekend. We mogen daar supertrots op zijn en we moeten dat meer laten zien. Dit is de nieuwe normaal."

Niet makkelijk tevreden zijn

Bovendien benadrukt hij dat we, hoe trots we ook mogen zijn op onze hbo-resultaten, niet te snel tevreden moeten zijn. "We hebben bewezen dat we meer kunnen, en daarom verdienen we verdere groei. Overheid en bedrijfsleven moeten nog sterker investeren in en samenwerken met het hbo om echte impact te maken in een snel veranderende wereld. Onze kortcyclische aanpak, de nauwe samenwerking tussen onderwijs, onderzoek en praktijk, en het vraaggestuurde karakter van ons praktijkgericht onderzoek vormen een uniek ecosysteem dat snelle innovatie, effectieve kennisdeling en toegang tot actuele praktijkexpertise stimuleert. Zo leiden we de nieuwe generatie op met de competenties die vandaag én morgen nodig zijn."

Een verdiend podium

Ook kwaliteitsborging staat hoog op zijn lijstje. "Binnen ons lectoraat start binnenkort één van onze onderzoekers met het professional doctorate (PD) traject. Dit is slechts één van de manieren om onderzoekskwaliteit te borgen. Ik wil ook kijken naar de methodiek die we als hogescholen gebruiken. Daarmee kunnen we laten zien dat we hoogwaardige resultaten leveren. Laten we massa creëren en van elkaar leren."

Tot slot wil hij onderzoekende ondernemers ondersteunen via challenges en haalbaarheidsstudies op het gebied van robotica, mechatronica en AI. "Bedrijven zijn altijd onder de indruk van ons onderzoek, maar ze verwachten nooit dat we dit op een hogeschool doen. Dat beeld wil ik graag kantelen, in Nederland én daarbuiten. Deze prijs geeft praktijkgericht onderzoek het verdiende podium. Dat is voor mij meer waard dan die vijf ton."

Over Abeje Yenehun Mersha

Abeje Yenehun Mersha is lector Smart Mechatronics and Robotics aan Saxion Hogeschool. De onderzoeksgroep is medeoprichter van innovatiecluster TValley. Daarnaast heeft Abeje een actieve rol in samenwerkingsverbanden, zoals het Lectorenplatform Toegepaste Robotica en AI, en de Netherlands Academy of Engineering.

Lector Janine Janssen:

"Iedere geweldssituatie is anders, er bestaat geen standaardaanpak"

Jaarlijks hebben naar schatting 1,3 miljoen mensen te maken met geweld in een afhankelijkheidsrelatie. Met haar lectoraat Geweld in Afhankelijkheidsrelaties bij het Centre of Expertise Veiligheid & Veerkracht van Avans Hogeschool richt Janine Janssen zich op een goed onderbouwde, gedifferentieerde en methodisch doordachte aanpak die professionals helpt om signalen te herkennen, te duiden en verantwoord te handelen. "Van huisartsen en medisch specialisten tot politie, dierenartsen en hulpverleners: ze moeten de signalen herkennen en weten wat ze kunnen doen."

Geweld in afhankelijkheidsrelaties komt in alle lagen van de samenleving voor: binnen gezinnen of families, maar ook binnen instellingen in zorg, justitie, onderwijs en in de context van mensenhandel. "Iedere geweldssituatie kent haar eigen dynamiek", vertelt Janine, die naast haar lectoraat bij Avans ook lector is aan de Politieacademie. "Daarom bestaat er geen standaardaanpak. Professionals staan voor complexe afwegingen en vaak onder hoge druk, terwijl de keuzes die zij maken van grote betekenis kunnen zijn. Mijn drijfveer is om hen methodisch en inhoudelijk beter toe te rusten."

Mooie complimenten van de jury

De jury ziet in Janssen een gezaghebbende expert met een unieke positie in een complex en gevoelig domein. Daarbij is ze een bruggenbouwer tussen instanties als politie, rechtspraak, hulpverlening en gezondheidszorg. 'Heen en weer laverend tussen zoveel werelden en instanties heeft Janssen een unieke positie verworven', beschrijft de jury in haar rapport. 'Haar onderzoek is stevig verankerd in de beroepspraktijk én in methodische ontwikkeling', aldus de jury. 'De maatschappelijk complexe vraagstukken waar zij zich op richt, worden beter behapbaar gemaakt dankzij concrete tools, masterclasses en kennisproducten waarmee professionals, die in hun dagelijks werk met deze complexiteit om moeten gaan, direct aan de slag kunnen.'

Zo ontwikkelde het lectoraat een toolkit met screeningsinstrumenten voor opvanginstellingen en stond Janine mede aan de wieg van een methodiek voor het herkennen van eerdergerelateerd geweld, die inmiddels verplicht is voor de hele Nationale Politie. De jury is onder de indruk van de impact van haar werk op professionals die dagelijks met deze complexe problematiek te maken hebben. Ook in het onderwijs ziet de jury Janine als een vernieuwer. 'Ze initieert nieuwe modules en betreft studenten en docenten uit verschillende disciplines. Haar uitgebreide publicatielijst, variërend van wetenschappelijke artikelen tot handboeken voor de praktijk, en haar zichtbaarheid in media, lezingen, podcasts en columns maken haar tot een boegbeeld van sociaal praktijkgericht onderzoek.'

Een landingsbaan voor startende professionals

De Deltapremie wil Janine inzetten voor wat zij een 'landingsbaan' noemt: een traject voor pas afgestudeerde hbo-professionals, die tijdens hun werk te maken krijgen met geweld in afhankelijkheidsrelaties. "Op hen rust een enorme druk", vertelt ze. "Ze hebben te maken met zware problematiek en zijn vaak nog erg jong. We zien dat deze net gestarte hulpverleners regelmatig uitvallen, doordat ze niet genoeg toegerust zijn op deze taken."

Met het geld wil ze een structureel programma opzetten waarin startende professionals begeleiding krijgen bij de vaak complexe casuïstiek waar zij in hun eerste werkjaar mee te maken krijgen, en waarin zij hun ervaringen met elkaar kunnen delen. "Hun verhalen en dilemma's wil ik direct terugkoppelen naar het onderwijs."

Wat heeft hen geholpen, wat misten ze, waar liepen ze tegenaan? Met die inzichten kunnen we het curriculum versterken. Daarbij denk ik aan opleidingen als Social Work, maar ook aan Verpleegkunde, Integrale Veiligheidskunde en zelfs de politieopleidingen. Er moet iets komen waar we als hogescholen allemaal wat aan hebben.”

Op zoek naar onverwachte samenwerkingen

Ondanks de grote verschillen in haar onderzoek en dat van collega-winnaar Abeje Mersha, ziet Janine ook raakvlakken. Binnen haar lectoraat zoekt ze namelijk voortdurend naar nieuwe, soms onverwachte samenwerkingen, bijvoorbeeld met lectoren die werken aan technologie en AI. “We zien een maatschappelijke verschuiving van offline naar online geweld. Daders maken immers steeds vaker gebruik van sociale media en online platforms om slachtoffers te benaderen. Door kennis te bundelen met lectoraten die zich richten op data, technologie en digitale veiligheid, hopen we nieuwe ingangen te vinden om signalen eerder te herkennen en geweld in afhankelijkheidsrelaties beter aan te pakken.”

Waar Janine vooral trots op is, is dat het thema geweld in afhankelijkheidsrelaties nu nadrukkelijk op de agenda staat. “Wanneer ik een lezing houd, benoem ik stevast aan het begin dat er zowel daders als slachtoffers in de zaal zitten. Daar schrikken mensen van. Het is een beeld van de wereld dat we niet graag willen zien. Maar pas als we erkennen dat dit overal kan voorkomen, ontstaat er ruimte voor alertheid, begrip en de juiste interventies.”

Over Janine Janssen

Janine Janssen is lector Geweld in Afhankelijkheidsrelaties bij het Centre of Expertise Veiligheid & Veerkracht van Avans Hogeschool. Daarnaast is zij hoofd onderzoek bij het Landelijk Expertise Centrum Eergerelateerd Geweld van de Nationale Politie en hoogleraar Criminologie en Rechtsantropologie aan de Open Universiteit.

Over de Deltapremie

Als hoogste erkenning voor lectoren in het hoger onderwijs, bekroont de Deltapremie onderzoekers die met hun werk grote maatschappelijke, wetenschappelijke en onderwijskundige impact realiseren. De bijbehorende € 500.000 biedt hen de ruimte om hun onderzoek te verdiepen en nieuwe samenwerkingen te starten.

Sessie "Bouwstenen van een onderzoeker" tijdens SIA-congres

Samen met Wietske van den Heuvel (programmamanager SIA) organiseerde de VvL de sessie 'Bouwstenen van een onderzoeker' tijdens het SIA-congres op 20 november in Maarssen. Met de aanwezigen gingen we in gesprek over de vraag welke competenties en rollen een docent-onderzoeker moet hebben om kwalitatief hoogstaand praktijkgericht onderzoek mogelijk te maken.

Na een korte presentatie van Wietske over hoe SIA de positie van de praktijkgerichte onderzoeker wil versterken en meer zichtbaar wil maken, en de instrumenten die zij heeft om docent-onderzoekers verder te professionaliseren, gaf Katja Rusinovic als voorzitter van de Vereniging van Lectoren een korte introductie over wat de vereniging doet en hoe zij als speerpunt heeft om het praktijkgericht onderzoek verder te professionaliseren.

Vervolgens werd er aan een zeven- of achttal tafels in kleinere groepen met elkaar van gedachten gewisseld aan de hand van een aantal stellingen. Vele vragen kwamen hierbij naar boven, die uiterst relevant zijn en aangeven hoe verschillende personen en organisaties naar praktijkgericht onderzoek kijken. Een aantal van de vragen op een rijtje.

Moet een lectoraat één-op-één gekoppeld zijn aan een opleiding? Hoe maken we de verbinding tussen praktijkgericht onderzoek en onderwijs? Of moeten we dit onderscheid helemaal niet maken? Is al het onderzoek vraaggestuurd vanuit de praktijk? Moeten docent-onderzoekers een basiskwalificatie behalen alvorens zij praktijkgericht onderzoek mogen doen? Op welke wijze moeten de organisatie, het bestuur en de ondersteunende diensten aangepast worden? Hoe maken we onderzoek beter zichtbaar binnen de eigen hogeschool, maar ook zeker daarbuiten?

Kortom: heel veel vragen, waar we binnen deze sessie geen antwoord op hebben kunnen formuleren, maar waarbij we wel een duidelijk signaal kregen dat hier meer over gesproken moet worden. Voor de VvL en ook voor SIA is dit voor het komende jaar een duidelijk aandachtspunt: hoe kunnen we het HBO-onderzoek verder professionaliseren?

Binnen de VvL wordt al druk nagedacht over het "Lectoraat 2.0", en er zijn inmiddels ook plannen voor een BKZ en SKZ, basiskwalificaties voor alle onderzoekers. SIA en de VvL zullen in 2026 een drietal sessies organiseren waarin dit verder besproken wordt, zodat we in de toekomst ook mooie stappen kunnen gaan maken.

Martin Bennink

Bestuur VvL

"Ga nooit alleen naar Brussel om te luisteren"

Kwaliteitskring 21 november 2025

Sterker dan ooit is de roep om het praktijkgericht onderzoek niet alleen nationaal en regionaal te verankeren, maar ook een Europees fundament te geven. Mede voortgestuwd door de financiële problemen in UAS-land, zetten vele CvB's van hogescholen het aanvragen van Europees onderzoek hoog op de agenda.

Op vrijdag 21 november namen Maaïke de Loor en Mendeltje van Keulen ons mee in de kansen die Europa biedt. Zij spraken gepassioneerd over de rol die praktijkgericht onderzoek kan hebben in het oplossen van de wicked problems die we kennen in Europa, maar ook hoe we ons moeten organiseren en wat we wél en vooral ook niet moeten doen. Een kort verslag van deze bijeenkomst.

UASNL.eu

UASNL.eu is daarbij de vooruitgeschoven post, vertelt Maaïke de Loor. "Binnen UASNL wordt nagedacht over hoe we met ons onderzoek maatschappelijke problemen helpen oplossen op Europees en nationaal niveau en daar effectief funding voor aanvragen. Belangrijke taak voor UASNL is om in Brussel de unieke propositie van het praktijkgericht onderzoek te verduidelijken, zoals we onlangs deden aan tafel bij een Eurocommissaris."

Maaïke gaat verder in op welke kennis, vaardigheden en ondersteuning we daarvoor binnen hogescholen nodig hebben. "Het binaire stelsel dat we in Nederland hanteren, met een onderscheid tussen academische instellingen en het HBO, is voor Europa een non-existent vraagstuk", benadrukt ze. "We zijn allemaal universiteiten."

Sturings- en organisatievraagstuk

Mendeltje van Keulen benadrukt het belang van Europa, maar geeft aan dat het ook binnen een hogeschool een sterk sturings- en organisatievraagstuk is. "We doen als hogescholen al veel in Europa. Belangrijk is wel dat je als hogeschool ook duidelijk moet hebben hoe Europees onderzoek in je portfolio past en daarnaast ook hoe je dat organisatorisch afdekt. Je moet er eerst tijd en geld in stoppen voordat het gaat renderen."

Vervolg ga nooit alleen naar Brussel om te luisteren

De boodschap van Mendeltje is helder: "Lectoren en bestuurders moeten zorgen dat ze veel meer dan nu het geval is de Europese agenda van de toekomst mede kunnen vormgeven. Je kunt anno 2025 niet overvallen worden door een Europese agenda of Europees programma. Dit vraagt wel om een lange adem, want wat vandaag op de agenda voor 2028 komt, levert dus op zijn vroegst ook pas iets op in 2028."

Public Affairs

Mendeltje benadrukt dat je niet naar Brussel moet gaan om alleen te luisteren. "Ga ook om netwerken aan te boren en vooral aan te bieden welke unieke propositie je kunt bieden voor Europa. Het belang van die unieke propositie van praktijkgericht onderzoek moet nog duidelijker op de Europese agenda. Maar dat is niet de enige plek waar we ons moeten laten zien. Ook in Den Haag zullen we veel nadrukkelijker aanwezig moeten zijn. Dit is geen rol voor lectoren, maar is veel meer een taak vanuit het domein Public Affairs. Ondanks de vele inspanningen van de Vereniging Hogescholen wordt er op de grote departementen vooral nog gedacht aan de universiteiten."

Meerdere wegen naar Brussel

UASNL is actief in Europa, maar dat is niet de enige weg naar de Europese agenda's, weten Maaïke en Mendeltje. "Via de samenwerkingsverbanden/allianties tussen hogescholen ligt de weg naar Brussel open, maar ook via de reguliere inhoudelijke netwerken/brancheverenigingen waar lectoren actief zijn. Werk aan de winkel!"

Dr Mendeltje van Keulen

Mendeltje van Keulen leidt het lectoraat 'Changing Role of Europe' aan De Haagse Hogeschool (www.europeanimpact.eu). Ze onderzoekt het Europabeleid van organisaties, professionals en de rol van regio's in de EU-belangenbehartiging. Mendeltje is een gedreven bestuurskundige met de ambitie om met het lectoraat het Europese werkveld te verbinden met het hoger onderwijs en de academische wereld.

Maaïke de Loor

Maaïke de Loor werkt sinds juni 2024 als liaison officer met het Huis van de Nederlandse Provincies als werkplek. In opdracht van 22 Nederlandse hogescholen onder de vlag van Universities of Applied Sciences Netherlands (UASNL) brengt zij de innovatiekracht van praktijkgericht onderzoek over het voetlicht. Naast het laten zien van de waarde van praktijkgericht onderzoek, houdt Maaïke zich bezig met beleidsvoorstellen en het verder bouwen aan Europese partnerschappen.

Opening hogeschooljaar Saxion gezamenlijk met opening academisch jaar Universiteit Twente

Een unicum in Nederland: dinsdag 2 september sloegen Universiteit Twente en Saxion Hogeschool de handen ineen om samen de opening van het hogeschool- en academisch jaar 2025-2026 te vieren. Dit ter ere van het 700-jarig bestaan van de stad Enschede.

Onder het motto “Stronger together” gaven beide kennisinstellingen duidelijk aan dat samenwerking noodzakelijk is om de uitdagingen van vandaag het hoofd te kunnen bieden. Vanaf het stadhuis liep het cortège, ditmaal bestaande uit de hoogleraren van Universiteit Twente en de lectoren van Saxion, zij aan zij, door de straten van de binnenstad, via de Oude Markt, naar het Wilminktheater.

Onderweg werden zij begeleid door studentenverenigingen met hun banieren en muziek, maar ook luide protesten tegen het kabinetsbeleid ten aanzien van de oorlog in Gaza en kritiek op de huidige onderwijsbezuinigingen. Eenmaal in het theater namen de lectoren en hoogleraren om en om plaats op de voorste rijen.

Tijdens de ceremonie, met als speciale gast onze minister-president Dick Schoof (inmiddels demissionair) gaven de beide voorzitters van het College van Bestuur Inge Grimm (Saxion) en Vinod Subramaniam (Universiteit Twente) onder het motto “Stronger together” aan dat samenwerking absoluut noodzakelijk is om de uitdagingen in de regio, in het land en in de wereld aan te pakken.

Vervolg opening hogeschooljaar Saxion en academisch jaar Universiteit Twente

De samenwerking beperkt zich niet tot deze twee kennisinstellingen. Ook het ROC van Twente, ArtEZ, de gemeente en andere maatschappelijke partners sluiten zich hierbij aan. Tot slot werd de vraag aan Dick Schoof gesteld: wat is er nodig om de kracht van deze regio, maar ook de kracht van Nederland als land, te borgen?

Saxion en Universiteit Twente werken reeds zeer intensief samen, zowel op het gebied van onderwijs als onderzoek. Wel is dit de eerste keer dat zij dit beiden zo uitdrukkelijk en openlijk uitspreken. Ondanks het feit dat dit een unicum was ter ere van het 700-jarige bestaan van de stad Enschede, heb ik een vermoeden en hoop ik zeker dat we dit volgend jaar en nog vele jaren erna gezamenlijk blijven doen.

Martin Bennink
Lector Applied Nanotechnology
Saxion Hogeschool

V.l.n.r. Inge Grimm, Dick Schoof, Vinod Subramaniam

HET STOKPAARDJE VAN

VvL-Bestuurslid Christoph Maria Ravesloot

Als iemand een stokpaardje berijdt, dan is dat letterlijk het oneindig spelen met het kinderspeelgoed stokpaardje. Daar zijn tegenwoordig zelfs springwedstrijden in. Een stokpaardje in bestuurlijke zin is niet een houten speelgoedpaard op een stok, maar het vasthouden aan een idee.

De uitdrukking is een metafoor voor iemand die vasthoudt aan een favoriet onderwerp of idee en daar eindeloos over blijft praten. De herkomst van deze uitdrukking stamt waarschijnlijk uit de 17e of 18e eeuw, in de betekenis van "geliefkoosd onderwerp" en is al langer bekend uit de wereld van de rederijders en hun narren en zotskolven, die een soortgelijk stok speelgoed droegen.

Alhoewel het bestuurslidmaatschap van de Vereniging van Lectoren een serieuze vrijwillige werkzaamheid is, zal ieder bestuurslid toch haar of zijn eigen stokpaardje berijden. Het bestuur heeft bedacht dat het van belang is om in deze nieuwsbrief, bij iedere nieuwe uitgave, een verhaal te publiceren van een van de bestuursleden over haar of zijn stokpaardje.

In deze nieuwsbrief trekt het stokpaardje van Christoph Maria, secretaris van het bestuur en tevens langstzittend bestuurslid, een eerste sprintje om de aandacht te vestigen op zijn terugkerend thema in vele bestuurlijke overleggen, bij borrels en congressen: de onderzoeksvaardigheden van hbo docent-onderzoekers die praktijkgericht onderzoek doen voor een lectoraat.

De tekst is licht prikkelend en bedoeld om een gesprek en (zelf)reflectie over de kwaliteit van onderzoek, de BKZ en SKZ op te wekken. Wil jij als lezer dit niet lezen, sla het dan over alsjeblieft.

Oh ja, de tekst is geheel geschreven door AI (gesloten project op betaalde ChatGPT) op een prompt van Christoph Maria: 'Ik heb een korte, licht provocerende column nodig voor de nieuwe nieuwsbrief van de VvL dit jaar, waarin de mening van Christoph Maria Ravesloot als secretaris van de VvL over de kwaliteit van onderzoek en Nederlandse hogescholen via de BKZ en SKZ wordt bepaald.'

Het antwoord van ChatGPT: 'Natuurlijk - hieronder staat de Nederlandse versie van de column, geschreven in de stijl van de nieuwsbrief van de Vereniging van Lectoren (VvL), met de toon en visie die passend is bij Christoph Maria Ravesloot, secretaris van de VvL. De tekst is licht prikkelend en bedoeld om discussie over kwaliteit van onderzoek, BKZ en SKZ op te wekken.'

Wanneer kwaliteit verplicht is - en praktijkgericht onderzoek meer is dan een afvinklijstje

Het stokpaardje van Christoph Maria Ravesloot, secretaris VvL

Beste collega's,

Als secretaris van de Vereniging van Lectoren zie ik het als mijn taak om scherp te blijven op wat we "kwaliteit" noemen. De invoering van kwalificaties zoals de BKZ (Basiskwalificatie Onderzoek) en SKZ (Senior Kwalificatie Onderzoek) is een belangrijke stap in de professionalisering van praktijkgericht onderzoek. Maar er schuilt ook een risico: dat kwaliteit verwordt tot een administratief ritueel - een vakje dat we afvinken in plaats van een overtuiging die we delen.

Ja, we hebben kwaliteit nodig. Maar kwaliteit is meer dan meetbaarheid of een verzameling handtekeningen. Kwaliteit zit in betekenisvolle praktijkimpact, in samenwerking, in nieuwsgierigheid, in de vraag: "Wat verandert er door dit onderzoek in de echte wereld?" De BKZ en SKZ moeten daarom middel zijn, geen doel.

We horen van veel lectoren dat de druk toeneemt: meer opdrachten, snellere resultaten, hogere eisen aan zichtbaarheid én wetenschappelijkheid. De recente VvL-enquête bevestigt dat lectoraten vaak klem zitten tussen ambities en organisatie. Kwaliteitsbeleid dat zich uitsluitend richt op "voldoen aan eisen" werkt dan eerder verlamdend dan versterkend.

Vervolg *het stokpaardje van Christoph Maria Ravesloot*

Daarom wil ik drie belangrijke stokpaardjes van de VvL benadrukken:

1. Positioneer praktijkgericht onderzoek als eigenstandig en volwaardig.

We hoeven geen universiteit te worden. We zijn juist sterk omdat we praktijk, onderzoek en onderwijs verbinden. Dat vraagt om eigen maatstaven, niet om het kopiëren van academische sjablonen.

2. Professionaliseer zonder te normeren.

Kwalificatiekaders helpen, maar te strakke toepassing leidt tot eenvormigheid. Laat de BKZ en SKZ ruimte bieden voor diversiteit in onderzoekspraktijken, disciplines en contexten. Kwaliteit is ook: kunnen uitleggen waarom jouw aanpak past bij jouw praktijk.

3. Investeer in condities, niet alleen in certificaten.

Kwalificatie zonder ondersteuning is hol. Geef lectoren tijd, middelen en begeleiding om daadwerkelijk aan kwaliteitsontwikkeling te werken. Anders wordt het systeem een lege huls.

Mijn oproep luidt dan ook: laten we het gesprek voeren over wat goede praktijkgerichte onderzoekskwaliteit écht betekent. Niet: "Heb je de BKZ al?", maar: "Wat heeft jouw onderzoek veranderd?" Niet: "Is het aantoonbaar (impact)?", maar: "Is het merkbaar (doorwerking)?"

Als borging van kwaliteit van praktijkgericht onderzoek een afvinklijstje wordt, verliezen we datgene wat ons kracht geeft: de verbinding tussen wetenschap, praktijk en maatschappelijke doorwerking. En dát is de kwaliteit die we als VvL willen bewaken.

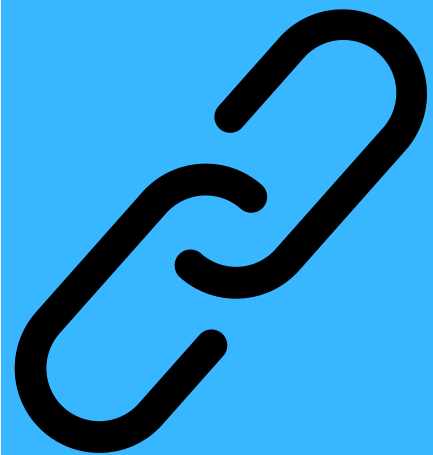
Met collegiale groet,

Dr. drs. ir. Christoph Maria Ravesloot

Architect MALC

Secretaris Vereniging van Lectoren

Lector Duurzaam Bouwproces met BIM en AI Hogeschool Rotterdam

Meer weten over de BKZ en SKZ?
Zie nieuwsbrief [wintereditie 2024](#)

WAT DOET DE VERENIGING VAN LECTOREN?

De Vereniging van Lectoren (VvL) werkt aan het versterken van de positie van praktijkgericht onderzoek en van lectoren binnen het hoger onderwijs. Dit doen we op drie niveaus: strategisch, tactisch en operationeel.

Strategisch: richting geven en beïnvloeden.

We zetten gezamenlijke thema's in maatschappelijke opgaven op de agenda. Daarmee geven we richting aan het beleid van hogescholen en landelijke organisaties zoals OCW, NWO/SIA en de Vereniging Hogescholen. Via onze netwerken, onze partners en position papers zorgen we ervoor dat voorwaarden in subsidieprogramma's beter aansluiten op wat lectoren nodig hebben. Zo werken we toe naar duurzame bekostiging en meer ruimte voor langlopende onderzoeksprogramma's.

Tactisch: beleid versterken, kennis delen en professionalisering bevorderen

De VvL adviseert hogescholen bij de inrichting van onderzoeksbeleid en governance. Denk aan de inbedding van lectoraten, samenwerking binnen onderzoeksgroepen en de leidende rol van de lectoren, maar ook het stimuleren van de samenwerking met het mbo en de universiteiten. Hierdoor krijgen lectoren een stevigere positie in de onderzoeksstrategie van hun instelling en bij het begeleiden van PD en PhD onderzoekers.

Daarnaast bevorderen we kennisdeling en professionalisering, bijvoorbeeld met de verdere ontwikkeling van de Basis- en Seniorkwalificatie (BKZ en SKZ) voor docent-onderzoekers. Daarnaast wil de VvL zich verbinden met Lectorenplatformen, Sprong-groepen en andere, voor lectoren relevante, netwerkorganisaties.

Vervolg wat doet de Vereniging van Lectoren

Operationeel: gezamenlijke stem ontwikkelen en koppelen aan acties

De VvL biedt lectoren een collectieve stem richting bestuurders en externe partners. Signalen uit de praktijk worden opgepakt en omgezet in acties.

Onze ambitie

Praktijkgericht onderzoek is van groeiend belang voor de economische stabiliteit van Nederland, en daarnaast voor het vanuit de praktijk doorgronden van grote uitdagingen waar we als samenleving voor staan. De VvL zet zich ervoor in dat de positie van lectoren binnen het hogeschoollandschap aansluit bij de verantwoordelijkheid die daarmee komt en dat lectoren de plek krijgen om die verantwoordelijkheid te kunnen dragen.

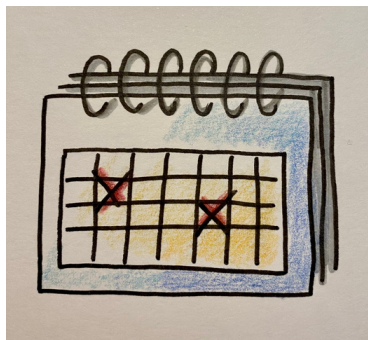

JOIN US

Lid worden van de Vereniging van Lectoren?

Vul het formulier om je aan te melden [hier](#) in.

- Vrijdag 24 april 9.00 uur Algemene Ledenvergaderingen en aansluitend Kwaliteitskring
- Vrijdag 9 oktober 15.00 uur Kwaliteitskring

Alle deze bijeenkomsten vinden online plaats. Meer info volgt t.z.t.

LID WORDEN VAN DE VERENIGING VAN LECTOREN?

Vul het formulier om je aan te melden [hier](#) in.

Heb je vragen over een lidmaatschap?

Neem dan contact op met een van de onderstaande bestuursleden.

BESTUURSLEDEN VVL

Dr. Katja Rusinovic (voorzitter),
Lector Grootstedelijke Ontwikkelingen, De Haagse Hogeschool
k.m.rusinovic@hhs.nl

Dr. drs. ir. Christoph Maria Ravesloot (secretaris),
Lector Duurzaam Bouwproces met BIM, Hogeschool Rotterdam
c.m.ravesloot@hr.nl

Dr. Jan Jurriëns (penningmeester),
Lector Sustainable Strategy and Innovation, Het Groene Brein
jan.jurriens@hetgroenebrein.nl

Dr. Ir. Frans Tillema,
Lector Intelligente Mobiliteit, HAN-Automotive Research, Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, Arnhem
frans.tillema@han.nl

Dr. Martin Bennink
Lector Applied Nanotechnology, Saxion University of Applied Sciences
m.l.bennink@saxion.nl

Dr. Wim Elving
Lector Duurzaamheidscommunicatie bij het Center of Expertise, Energie, Entrance, Hanze
w.j.l.elving@pl.hanze.nl

Dr. Ir. P. Perica Savanović
Lector Design, ArtEZ University of the Arts
p.savanovic@artez.nl